

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

**Global
Communities**
Partners for Good

Бюджет 2019 для громадян СКАЛАТСЬКА ОТГ

Підготовка та друк цього посібника стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

ДОРОГІ ЖИТЕЛІ СКАЛАТСЬКОЇ ГРОМАДИ!

Життя в Скалатській ОТГ залежить від кожного з нас. Ми створюємо бюджет для громадян для всебічного розвитку громади, щоб спростити розуміння складних цифр бюджету, щоб кожен зрозумів свій внесок в життя Скалатської ОТГ. Ми закликаємо до добросовісної сплати податків. Тоді ми, зі своєї сторони, маючи більше коштів, зможемо ще більше зробити для розвитку громади. Ми сподіваємося на плідну співпрацю з мешканцями і надіємося на розуміння того, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, та видатки не плануються за бажанням однієї чи навіть декількох людей

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр.

Основна мета «бюджету для громадян» - це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади – це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави, інших громад. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

ТРАНСФЕРТИ – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. Або у зворотному напрямку. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

СУБВЕНЦІЇ – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

ДОТАЦІЇ – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД – це кошти, передбачені для надання послуг установами в громаді. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громадою. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається «бюджетний цикл» і включає в себе 5 стадій: прогнозування, планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, на самкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто, той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратимуться гроші від зібраних податків. Прогноз на наступні 3 роки оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів, розробляються та подаються бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру - від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт після затвердження оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу щодо проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, серед широкої громадськості.

ВИГЛЯД БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В СКАЛАТСЬКІЙ ОТГ

Січень-15 березня

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

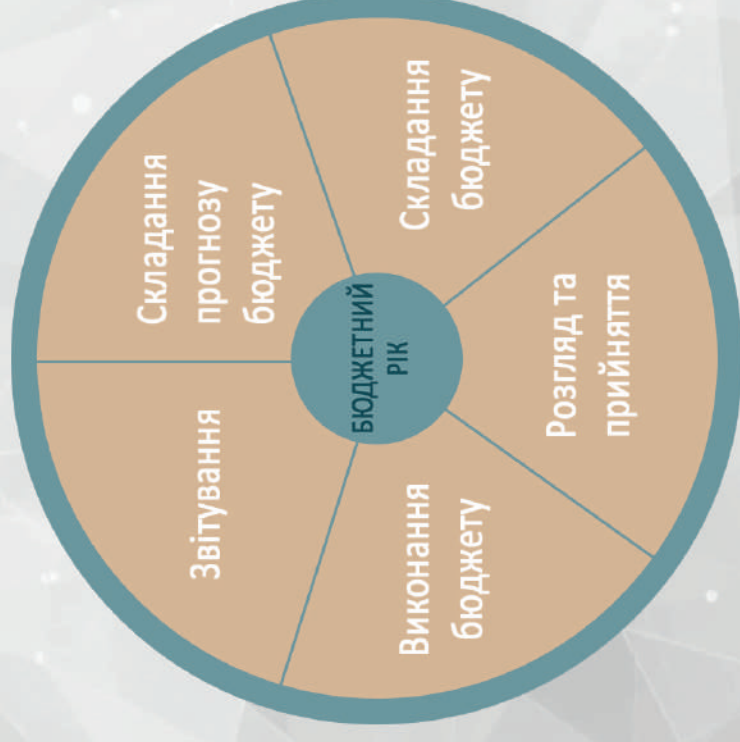
- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремим напрямкам (наприклад, щодо гендерної орієнтованості), так і всього бюджету в цілому.

Січень-грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Подати проект на конкурс Бюджету участі. Приймати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;

Липень-вересень

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

Травень-жовтень

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

Листопад-25 грудня

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяння поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян.

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

14093
МЕШКАНЦІВ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Загальна кількість

Працездатне населення

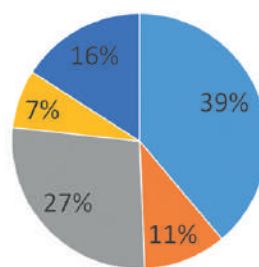
Працевлаштоване населення

Стан доріг в громаді

- Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту - 10 км.
- Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту - 138 км(білощобенове покриття).

Розподіл населення за галузями

- Сільське господарство - 1902
- Промисловість - 514
- Торгівля - 1338
- Послуги - 362
- Інші(працівники закладів культури, освіти, лікарні) - 778

Промислові підприємства громади - 10

Галузі діяльності підприємств:

видобування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю; виробництво спирту; дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв; виробництво цегли, черепиці та інших будівельних виробів із випаленої глини; виготовлення виробів із бетону для будівництва; роздрібна торгівля паливом.

Земля сільсько-господарського призначення 19043,18 га

Школи громади
10 шкіл + 3 філії

Лікарні громади - 1

Дитячі садки громади - 11

Фельдшерсько-акушерські пункти та амбулаторії громади - 1НКП « АГП СМР»

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

ПРІОРИТЕТАМИ РОЗВИТКУ НАШОЇ ГРОМАДИ НА НАЙБЛИЖЧІ 10 РОКІВ Є:

ПРІОРИТЕТ 1: РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ.

ПРІОРИТЕТ 2: БУДІВНИЦТВО НОВОЇ АВТОБУСНОЇ ЗУПИНКИ.

ПРІОРИТЕТ 3: СТОЯНКА ДЛЯ МАШИН В РАЙОНІ АВТОБУСНОЇ ЗУПИНКИ.

ПРІОРИТЕТ 4: ВИРІШЕННЯ ПИТАННЯ СКАЛАТСЬКОГО СМІТТЄЗВАЛИЩА.

ПРІОРИТЕТ 5: ЗМІНИТИ МЕЖІ С.КОЛОДІЇВКА ДЛЯ МОЖЛИВОСТІ ВИДАЧІ ЗЕМЛІ ПІД ЗАБУДОВУ.

ЯК БУЛИ ВРАХОВАНІ ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН, ПОДАНІ ДО ПРОЕКТУ БЮДЖЕТУ НА 2019 Р.

Перелік пропозицій, які були **ПІДТРИМАНІ**:

- завершення ремонту дороги по вулиці Незалежності, Коновальця;
- розвивати вторинну ланку охорони здоров'я (придбання медичного обладнання(рентген апарат));
- придбання машини для збору ТПВ(твердих побутових відходів), за підтримки програми «DOBRE»;
- облаштування та придбання майданчиків та контейнерів для ТПВ;
- придбання службового автомобіля;
- оснащення вулиць камерами для зовнішнього спостереження;
- придбання обладнання для виготовлення ID карток та закордонних паспортів;
- облаштування тренажерних майданчиків в с. Магдалівка, с. Старий Скалат за підтримки програми «DOBRE»
- Міський бюджет планувати фінансистам, обліковувати бухгалтерам, аналізувати економістам.

Перелік пропозицій, які **НЕ** були **ПІДТРИМАНІ**:

1. Розробити схему фінансування старостинських округів з врахуванням витрат на бюджетні установи, які не оптимізовані (школи) та податкових надходжень від округу. Встановити туристичні вказівники до об'єктів, мати біля замку кафе, міні-готель, стоянку.

Чому не було враховано: Старостинські округи фінансуються згідно штатного розпису. В нашій громаді немає розвиненого туристичного бізнесу.

2. Ремонт дороги в с.Старий Скалат

Чому не було враховано: Дорога відноситься до доріг районного значення.

3. Нормальне сполучення із Підволочиськом. Ліквідація стихійних сміттєзвалищ. Реставрація парку.

Чому не було враховано: Немає перевізників через погані дороги. Стихійні сміттєзвалища виникають швидше, чим їх ліквідовують. Реставрація парку – брак коштів.

4. Прошу керівництво Скалатської міської ради відремонтувати дорогу Криве-Магдалівка

Чому не було враховано: Дорога відноситься до доріг районного значення.

Дякуємо всім мешканцям громади, які були небайдужі та подали пропозиції минулого року і запрошуємо бути активними цього року. Участь у бюджетному процесі можлива на кожному із етапів, про що ми і написали в бюджеті для громадян, який ви тримаєте в руках. Подача пропозицій до бюджету – 2020 можлива у письмовій, електронній формі за контактами наведеними на останній сторінці, а також під час дії інформаційного пункту, орієнтовно у вересні, про що буде додатково оголошено на офіційному сайті міської ради.

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Податки громадян складають вагому частину місцевого бюджету – майже 40%.

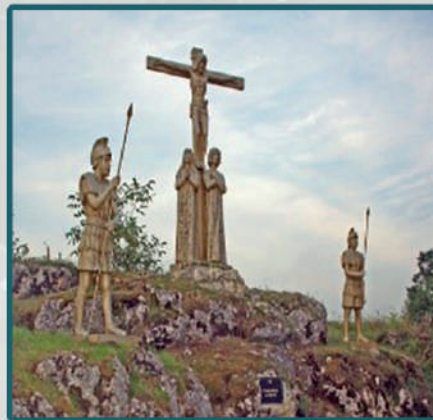
Громадяни сплачують податки усюди: коли отримують зарплату, купують товари чи послуги, заправляють авто. Значна частка сплачених податків прямує до держбюджету, частина залишається на місцевому рівні

По-перше, кожен мешканець Скалатської ОТГ має нарешті усвідомити, що бюджет, який розподіляє міська рада, не падає з неба, його не заробляє міська рада – це податки мешканців міста, підприємств. Ми з Вами сплачуємо зі своїх офіційних зарплат, доходів підприємців, прибутків фірм.

По-друге, виконавча влада міста Скалат на чолі з міським головою розуміє, що шлях до збільшення доходів бюджету і процвітання ОТГ напряду залежить від збільшення кількості зайнятого населення та збільшенні заробітної плати, що її отримують робітники на підприємствах міста (в т.ч. виведення заробітних плат з тіні), зацікавленості підприємців та власників підприємств створювати свою додаткову вартість саме в нашій громаді.

По-третє, значну частину доходів загального фонду місцевого бюджету складають офіційні трансферти. До них відносяться в тому числі цільові субвенції з державного бюджету (освітня, медична, допомоги соціально незахищеним категоріям людей).

Трансферти
48 325,80 тис. грн

БЮДЖЕТ ГРОМАДИ на 2019 рік

<1%
Відшкодування
вартості ліків

Субвенція з місцевого
бюджету на здійснення
переданих видатків у
сфері охорони здоров'я
за рахунок коштів
медичної субвенції
(цукровий, нецукровий
діабет)

1%

10%
Додаткова дотація

14%
Базова дотація

19%
Медична субвенція

56%
Освітня субвенція

Власні доходи громади
32 830,00 тис.грн

Податок на доходи фізичних осіб

14756,5

Податок на прибуток підприємств

3900,0

Акцизний податок

920,5

Рентна плата

210,5

Податок на майно

6041,5

Єдиний податок

5950,5

Екологічний податок

60,0

Доходи від власності та підприємницької діяльності

30,5

Адміністративні збори та платежі,
доходи від некомерційної
господарської діяльності

187,5

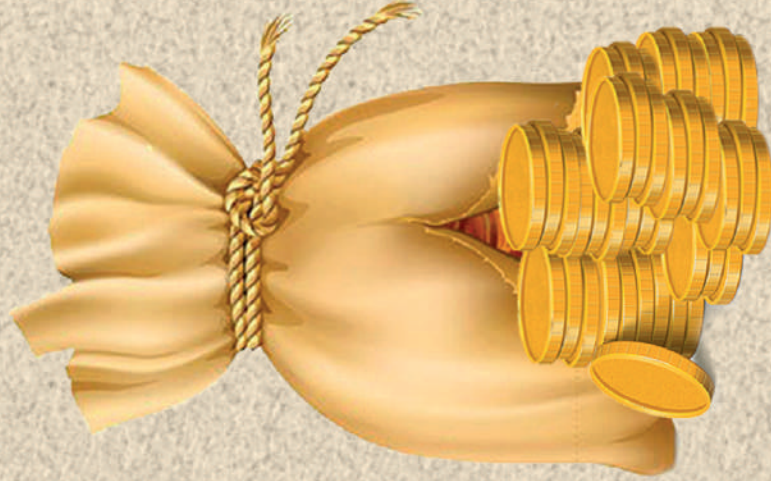
Власні надходження бюджетних установ

670

Надходження від продажу землі і нематеріальних активів

100

81155,80
тис. грн

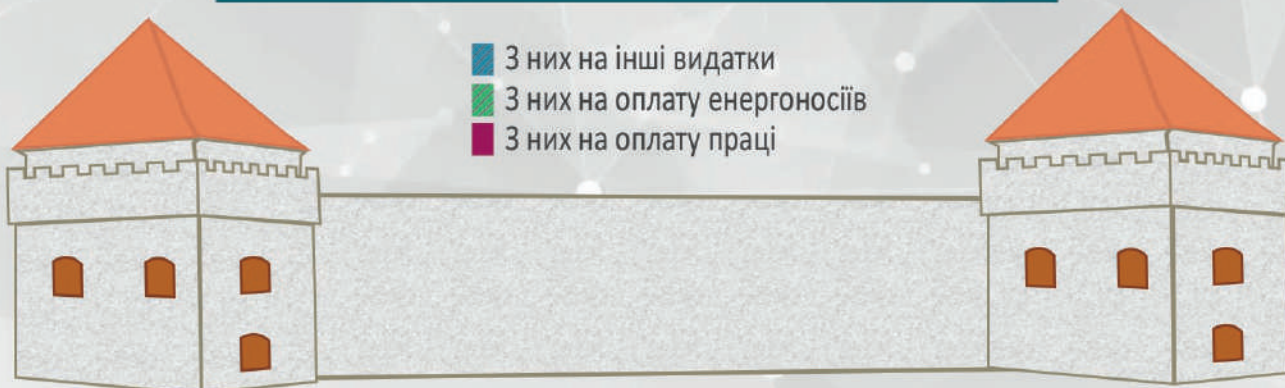
СТРУКТУРА ВИДАТКІВ З БЮДЖЕТУ **81155,80 тис. грн**

Освіта	47 525,22	
Охорона здоров'я	11 628,14	
Управління громадою	6 853,06	
Культура і мистецтво	5 518,23	
Економічна діяльність	2 539,66	
Соціальний захист та соціальне забезпечення	2 515,15	
Інші видатки	2 171,00	
Житлово-комунальне господарство	1 320,00	
Фізична культура і спорт	1 085,34	

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ тис.грн

- 3 них на інші видатки
- 3 них на оплату енергоносіїв
- 3 них на оплату праці

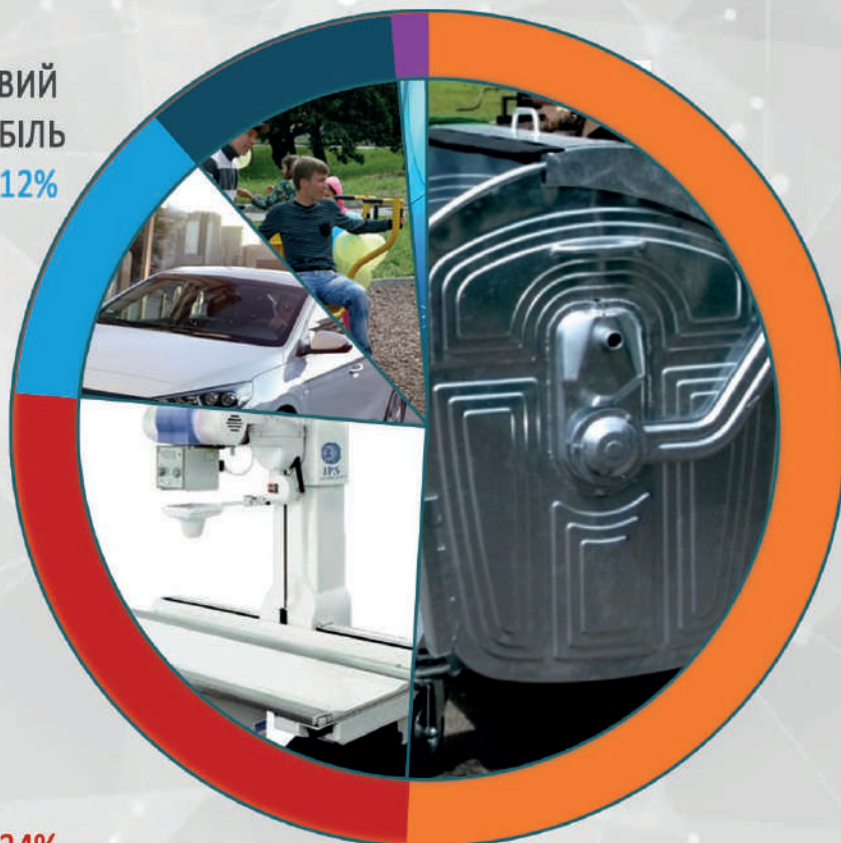

Завдяки програмі «DOBRE», яка зробила вагомий внесок і подарувала Скалатській ОТГ сміттєзбиральну машину, міська рада долучилася до цього проекту та зобов'язалася облаштувати майданчики для збору сміття по громаді, та подала тендер на закупівлю сміттєвих баків. Завдяки співпраці та співфінансуванню міська рада планує закупити планшети, рентген апарат, спортивні майданчики. Міська рада за власні кошти придбала службовий автомобіль.

**СПОРТИВНІ
МАЙДАНЧИКИ**
165,34 10%
тис.грн

ПЛАНШЕТИ
15,0 1%
тис.грн

**СЛУЖБОВИЙ
АВТОМОБІЛЬ**
200,0 12%
тис.грн

СМІТТЄВІ БАКИ
860,0 53%
тис.грн

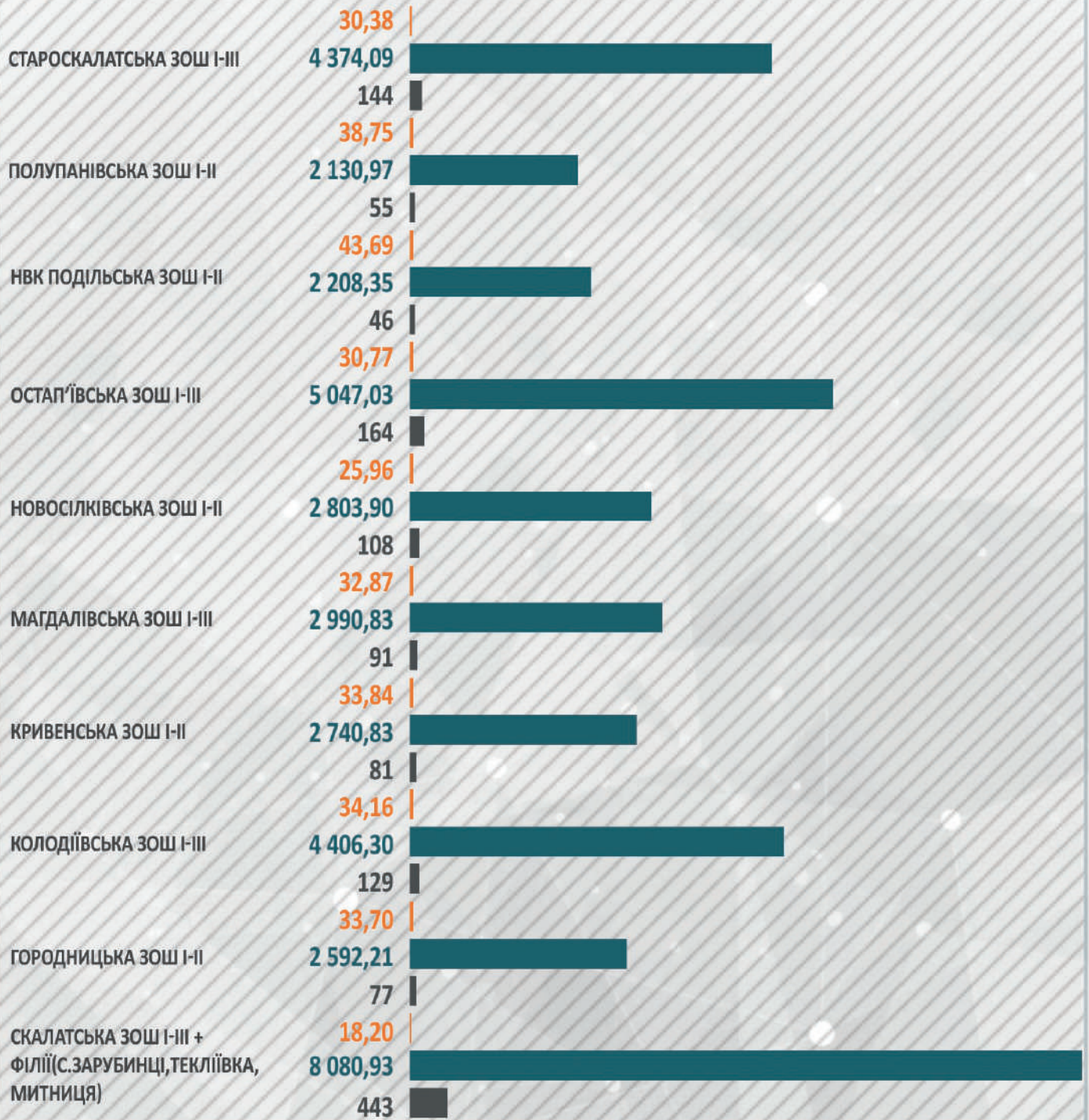
**РЕНТГЕН
АПАРАТ**
400,0 24%
тис.грн

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ

видатки на одного учня (тис. грн)

всього видатків на заклад (тис. грн)

кількість учнів

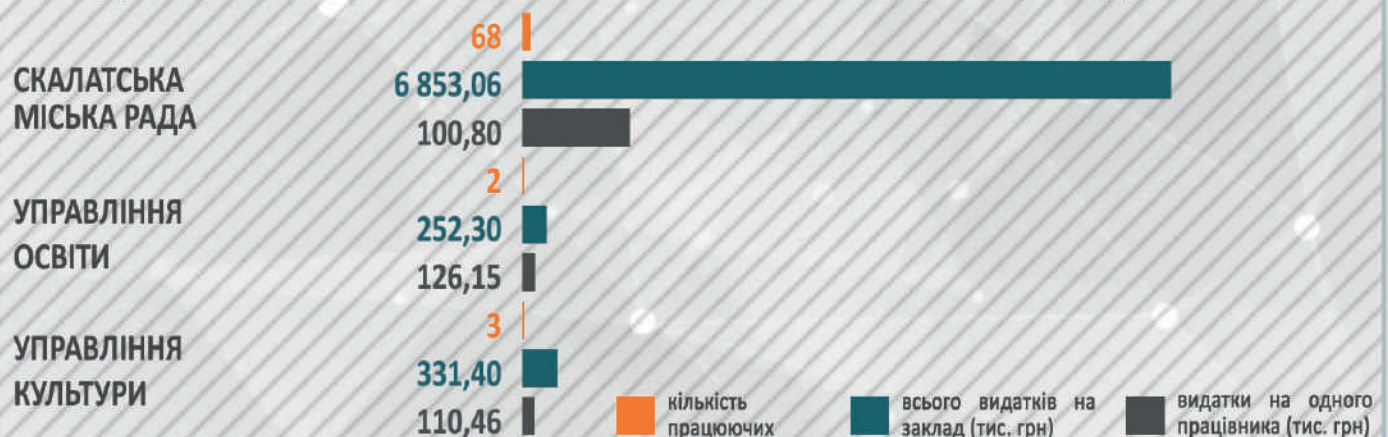

ВИДАТКИ НА УТРИМАННЯ КЕРІВНОГО СКЛАДУ ГРОМАДИ

кількість працюючих

всього видатків на заклад (тис. грн)

видатки на одного працівника (тис. грн)

47851, Тернопільська область,
Підволочиський район
м Скалат вул. Грушевського, 2,
тел. (03543) 3-15-31,
тел./факс 3-16-07
rada@skalatmr.gov.ua
<http://skalatska.gromada.org.ua>
Наклад: 1000 екз.

